

Co-financed by the European Regional Development Fund

Inspire Policy Making with Territorial Evidence

INFORMACJA PRZED SPOTKANIEM

Okrągły stół ESPON: Regiony a zmiany strukturalne w świetle sprawiedliwej transformacji i strategii dekarbonizacji

Spotkanie online

11 czerwca 2021 roku, 9:20-13:00 (CEST)

Wprowadzenie

Regiony przechodzące transformację w kierunku postwęglowej Europy stoją w obliczu bezprecedensowych zmian strukturalnych, które zostały spotęgowane szkodami spowodowanymi pandemią COVID-19 i spadkiem liczby ludności. Zaplanowane warsztaty będą w szczególności dotyczyły polskich regionów górniczych i porównania z innymi regionami przechodzącymi transformację w Europie a ponadto będą się koncentrować na planach sprawiedliwej transformacji, które są wspólnym mianownikiem dla różnych polityk i doświadczeń.

Warsztaty będą poświęcone w szczególności projektowaniu skutecznych polityk publicznych, ujętych w rzetelnie opracowanych planach sprawiedliwej transformacji z uwzględnieniem zależności od modeli przemysłowych i spadku demograficznego, które mogą w różny sposób zmieniać wpływ instrumentów sprawiedliwej transformacji i polityk publicznych w różnych miastach, obszarach funkcjonalnych i regionach.

Projekty realizowane ostatnio w ramach ESPON poświęcone były badaniu kilku z tych aspektów. W ich wyniku przedstawiono wnioski i spostrzeżenia (ESCAPE – European Shrinking Rural Areas Challenges, Actions and Perspectives for Territorial Governance; SUPER – Sustainable Urbanization and land-use Practices in European Regions). Jednak przewyższenie pierwotnej zależności od modeli przemysłowych wymaga dziesiątków lat prac i inwestycji.

Podczas spotkania skupimy się w szczególności na polskich regionach górniczych i dokonamy porównań z innymi regionami w Europie, które przechodzą transformację, przy uwzględnieniu ostatniego raportu ESPON „Zmiany strukturalne w regionach wycofujących się z węgla” [Structural change in coal phase-out regions].

Cele i oczekiwane wyniki

Warsztaty będą poświęcone w szczególności projektowaniu skutecznych polityk publicznych, ujętych w rzetelnie opracowanych planach sprawiedliwej transformacji z uwzględnieniem zależności od modeli przemysłowych i spadku demograficznego, które mogą w różny sposób zmieniać wpływ instrumentów sprawiedliwej transformacji i polityk publicznych w różnych miastach, obszarach funkcjonalnych i regionach.

W Polsce sześć województw przygotowuje się do przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu: śląskie, dolnośląskie, wielkopolskie, lubelskie, łódzkie i małopolskie. Województwa te są beneficjentami Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w projekcie Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027.

Podczas spotkania omówione zostaną dane terytorialne zebrane przez ESPON w celu wyjaśnienia różnego potencjału regionów objętych transformacją we wprowadzaniu zmian strukturalnych, z położeniem nacisku na wiedzę i innowacje, przemysł i przedsiębiorczość oraz zjawisko zwane „kurczeniem się” regionów. Skupimy się na polskim kontekście, na konkretnym przykładzie województw śląskiego i łódzkiego z uwzględnieniem istniejących unijnych strategii i instrumentów na rzecz sprawiedliwej transformacji.

Diskusja podczas warsztatów obejmie następujące elementy polityki:

- **Jakie są wspólne mianowniki dla regionów, które mogą pomóc w zdefiniowaniu optymalnego zakresu stosowania Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji? Jak taki wspólny mianownik przekłada się na dane regiony?**
- **Jaki jest potencjał zmian strukturalnych i nowych możliwości dywersyfikacji w ramach działań związanych z inwestycjami w badania i rozwój, produkcję i inkubatory przedsiębiorczości w województwie śląskim i łódzkim?**
- **Czego można się nauczyć i co można lepiej zrozumieć na podstawie strategii innych regionów Europy?**

Struktura i wkład w dyskusję

Spotkania będą podzielone na trzy części i będą się koncentrowały na planach sprawiedliwej transformacji, które są wspólnym mianownikiem dla różnych polityk i doświadczeń. Omówimy dane terytorialne zebrane przez ESPON w celu wyjaśnienia różnego potencjału regionów objętych transformacją we wprowadzaniu zmian strukturalnych, z położeniem nacisku na wiedzę i innowacje, przemysł i przedsiębiorczość oraz zjawisko zwane „kurczeniem się” regionów.

Po prezentacji na temat strategii wdrażania Zielonej Transformacji w Polsce, prelegenci zostaną zaproszeni do dyskusji na temat europejskich punktów widzenia na temat transformacji, jej celów i możliwych rozwiązań. Po tej sesji nastąpi prezentacja specyficznych wyzwań dla Polski. Regionalni interesariusze podzielą się również swoimi poglądami na temat strategicznych działań na regionalnym i lokalnym poziomie wdrażania.

Podczas ostatniej sesji przedstawione zostaną opinie z zagranicy, które rzucą światło na europejskie doświadczenia związane z przechodzeniem na neutralność klimatyczną. Wirtualne spotkanie zapewni wyjątkową okazję do wymiany doświadczeń i dyskusji na temat działań niezbędnych do promowania sprawiedliwej transformacji w regionach wycofujących się z węgla.

Program

9:20 - 9:30

Powitanie

Wiktor Szydarowski, Dyrektor EGTC ESPON

9:30 - 9:40

Zielona transformacja w Polsce – strategia implementacji

Daniel Baliński, Zastępca Dyrektora w Departamencie Strategii Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej

9:40 - 10:25

Sesja 1: Sprawiedliwa transformacja: strategie i instrumenty dla regionów

Moderator: **Sebastien Bourdin**, École de management de Normandie

- Zmiany strukturalne w regionach wycofujących się z węgla - **Vassilen Iotzov**, ESPON EGTC
- Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji: ramy regulacyjne - **Dr. Sander Happaerts**, Koordynatorka Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej (DG REGIO) Komisji Europejskiej
- Dostęp do instrumentów finansowych mechanizmu sprawiedliwej transformacji - **Leonard Reinard**, Kierownik Pionu Rozwoju Regionalnego w Europejskim Banku Inwestycyjnym (*do potwierdzenia*)

10:25 - 10:40

Sesja pytań i odpowiedzi

10:40 - 10:50

Krótką przerwa

10:50 - 11:35

Sesja 2: Plany sprawiedliwej transformacji: wyzwania stojące przed polskimi regionami

Moderator: **przedstawiciel PwC**

- Sprawiedliwa transformacja w polskim kontekście - **Dr. Adam Drobnik**, Dyrektor Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych
- Przypadek województwa śląskiego - **Dariusz Stankiewicz**, Kierownik Referatu Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego
- Przypadek województwa łódzkiego - Przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego

11:35 - 11:50

Sesja pytań i odpowiedzi

11:50 - 12:35

Sesja 3: Perspektywa innych regionów podlegających transformacji w Europie na temat planów sprawiedliwej transformacji i zmian strukturalnych

Moderator: **Renaud Le Goix**, UMS Riate

- Plan sprawiedliwej transformacji Starej Zagory - **Dr. Rumyana Grozeva**, Strefa Przemysłowa Stara Zagora, Bułgaria
- Zmiany strukturalne a sprawiedliwa transformacja w Łużycach - **Adina Vintan**, Region Hunedoara, Rumunia
- Czeska strategia gospodarczej restrukturyzacji krajów usteckiego, morawsko-śląskiego i karłowarskiego - **Tomáš Burdych**, Kraj Morawsko-Śląski i Karłowarski, Republika Czeska

12:35 - 12:50

Sesja pytań i odpowiedzi

12:50 - 13:00

Wnioski

Sebastien Bourdin, École de management de Normandie

Dokumenty źródłowe

ESPON (2020a). Policy brief - Structural change in coal phase-out regions. Online: <https://www.espon.eu/structural-change>

ESPON (2020b). European Shrinking Rural Areas Challenges, Actions and Perspectives for Territorial Governance. Online: <https://www.espon.eu/escape>

ESPON (2020c). Sustainable Urbanization and land-use Practices in European Regions. Online: <https://www.espon.eu/super>

Co-financed by the European Regional Development Fund

Inspire Policy Making with Territorial Evidence

espon.eu

ESPON 2020

ESPON EGTC
4 rue Erasme, L-1468 Luxembourg
Grand Duchy of Luxembourg
Phone: +352 20 600 280
Email: info@espon.eu
www.espon.eu

The ESPON EGTC is the Single Beneficiary of the ESPON 2020 Cooperation Programme. The Single Operation within the programme is implemented by the ESPON EGTC and co-financed by the European Regional Development Fund, the EU Member States and the Partner States, Iceland, Liechtenstein, Norway and Switzerland.

Disclaimer

This delivery does not necessarily reflect the opinion of the members of the ESPON 2020 Monitoring Committee.